

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра фізичної реабілітації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

/ Студеняк І.П./

« 31 серпня » 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Фізична терапія при захворюваннях
ОРА у дітей**

Рівень вищої освіти:	третій рівень (доктор філософії)
Галузь знань:	22 Охорона здоров'я
Спеціальність:	227 Фізична терапія, ерготерапія
Освітня програма:	227 «Фізична терапія, ерготерапія»
Статус дисципліни:	вибіркова
Мова навчання:	українська

Ужгород 2020

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 7	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 210	1	1
	Семестр:	
	1 – 2 й	1 – 2 й
	Лекції:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4	44	16
аудиторних – 84	Практичні (семінарські):	
самостійної роботи аспіранта – 126	40	8
	Лабораторні:	
	-	-
Вид підсумкового контролю: залік, іспит	Самостійна робота:	
	126	186

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фізична терапія при захворюваннях ОРА у дітей» є підготовка фахівців напряму 227 «Фізична терапія, ерготерапія» за освітньо-науковим кваліфікаційним рівнем доктор філософії відповідно до освітньо-наукової програми підготовки спеціалістів вищезазначеного фахового спрямування. Формування у аспірантів системи теоретичних знань, основних закономірностей фізичного розвитку дітей різних вікових груп, анатомо-фізіологічні особливостями дитячого організму, клінічного перебігу захворювань ОРА у дітей, а також вмінь, навичок для опанування здобувачем доктора філософії методики об'єктивного обстеження дитини, клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при захворюваннях і травмах ОРА в педіатрії на основі глибокого знання та розуміння особливостей опорно-рухового апарату у дітей, принципи лікування та реабілітації після захворювань і травм у дітей різного віку із дотриманням принципів медичної етики та деонтології. Навчити аспірантів диференційованого призначення засобів фізичної терапії при захворюваннях і травмах ОРА у дітей на стаціонарному, санаторному і поліклінічному етапах реабілітаційного лікування на основі знання механізмів відновлення і компенсації порушених функцій.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань (ЗК-1)
2. Навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК-2)
3. Здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні (ЗК-3)
4. Здатність до пошуку, обробки на аналізу інформації з різних джерел (ЗК-4)
5. Здатність представляти наукові результати та вести наукову дискусію державною та іноземною мовою в усній та письмовій формі, володіння науковою термінологією. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-5)
6. Здатність працювати в міжнародному науковому просторі (ЗК-6)
7. Здатність розробляти та управляти науковими проектами та провадити освітню діяльність (ЗК-7)
8. Здатність планувати та здійснювати особистий та професійний розвиток (ЗК-8)
9. Здатність до роботи в команді, вміння мотивувати інших у просуванні до спільної мети (ЗК-9)

Фахових (спеціальних) компетентностей:

1. Здатність володіти сучасними методами збору інформації для наукового дослідження у фізичній терапії, ерготерапії виокремлення первинних і вторинних джерел, використання технологій (ФК -1)
2. Здатність застосовувати знання, набуті під час попередніх фундаментальних та прикладних досліджень, у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають у фізичній терапії, ерготерапії в Україні та інших країнах (ФК-3)
3. Здатність до використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій і сучасного наукового обладнання у фізичній терапії (ФК-4)
4. Здатність аналізувати отриману наукову інформацію, з метою прогнозування змін, що відбудуться у результаті проведення заходів фізичної терапії, планувати наукові дослідження (ФК-5)

5. Здатність виконувати оригінальні дослідження в фізичній терапії різних груп населення та досягати наукових результатів, які створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних проблем та використання новітніх наукових методів (ФК-6)
6. Здатність розуміти та пояснювати патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної терапії, аналізувати особливості впровадження реабілітаційних технологій в процес відновлення функцій, активності та участі в осіб різних вікових, професійних та нозологічних груп (ФК –7)
7. Готовність брати участь у роботі українських і міжнародних дослідницьких колективів для вирішення наукових і науково-освітніх завдань у фізичній терапії (ФК-8)
8. Здатність формулювати дослідницькі питання та розробляти складні дослідницькі проекти на основі проблем, що виникають у практичній професійній діяльності ерготерапевта (ФК- 9)
9. Здатність пропонувати теоретичне обґрунтування практичних підходів ерготерапії, та розробляти нові моделі, процедури та підходи для ерготерапевтичної практики (ФК- 10)
10. Здатність проводити аналіз результатів наукових досліджень і використовувати їх в науковій, освітній та практичній діяльності та відстоювати їх в наукових дискусіях (ФК- 13)
11. Здатність презентувати результати досліджень на національному та міжнародному рівні (ФК- 14)

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Фізична терапія при захворюваннях ОРА у дітей» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньо-наукової програми (ОНП):

- НД 1.1.8 «Анатомія людини»;
- НД 2.1.6 «Діагностика і моніторинг стану здоров'я»;
- НД 2.2.1 «Організація мультидисциплінарної командної роботи»;
- НД 2.1.16 «Основи фізичної терапії».
- НД 2.1.14 «Фізична реабілітація в педіатрії»;
- НД 2.2.2 «Ерготерапія у вікових групах».

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до ОП вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних *результатів навчання (ПРН)*:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі фізичної терапії, ерготерапії та суміжних галузей знань.	ПРН 1.1.
Фундаментальні праці провідних зарубіжних вчених та наукових шкіл у галузі дослідження.	ПРН 1.2.
Формулювати мету власного наукового дослідження в контексті світового наукового процесу, усвідомлювати його актуальність і значення для розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного, економічного життя.	ПРН 2.1.
Формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження.	ПРН 2.2.
Проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань.	ПРН 2.3.
Формулювати наукову проблему з огляду на стан її наукової розробки та	ПРН 2.5.

сучасні наукові тенденції.	
Формулювати робочі гіпотези та моделі досліджуваної проблеми.	ПРН 2.6.
Аналізувати наукові праці в галузі фізичної терапії, ерготерапії, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання.	ПРН 2.7.
Здійснювати моніторинг наукових джерел інформації відносно досліджуваної проблеми.	ПРН 2.8.
Визначати принципи та методи дослідження, використовуючи міждисциплінарні підходи.	ПРН 2.10.

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати: Принципи раціонального вигодовування та харчування здорових дітей раннього віку. Системні теоретичні знання з вікових анатомо-фізіологічних особливостей опорно-рухового апарату дитячого організму. Причини виникнення, загальні закономірності перебігу захворювань ОРА у дітей. Набути професійних знань з фізичної терапії щодо надання допомоги різної вікової категорії дітей з захворюванням і травмами ОРА.	ПРН 1.1 ПРН 2.1.
Розуміння: проводити клінічне обстеження та інструментальне дослідження стану ОРА при різних захворюваннях і травмах. Семіотику синдромів ураження ОРА та найбільш поширених ортопедичних захворювань дитячого організму. Механізму дії і клініко-фізіологічне обґрунтування застосування фізичних вправ, лікувального масажу, природних та преформованих факторів та інших засобів фізичної терапії з лікувальною й профілактичною метою при захворюваннях і травмах ОРА в дитячому віці. Застосування фізіотерапії, озокерито-бальнеотерапії, кліматотерапії в комплексному санаторно-курортному відновному лікуванні..	ПРН 2.2. ПРН 2.5.
Застосувати: практичні вміння та навички при обстеженні та відновному лікуванні в дитячій ортопедії. Навчити користуватися семіотикою синдромів ураження ОРА в педіатрії. Проводити інструментальні методи дослідження та функціональні проби, тестування для оцінки стану ОРА у дітей, їх фізичний розвиток, фізичну працездатність при найбільш поширених ортопедичних захворюваннях у дітей. Програму фізичної терапії та інших реабілітаційних заходів при захворюваннях ОРА у дітей різного віку.	ПРН 2.3. ПРН 2.10.
Аналізувати результати лабораторних та інструментальних методів діагностики захворювань і травм дитячих хвороб. Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів діагностики ортопедичних захворювань у педіатрії. Аналізувати клінічну картину та основні синдроми захворювань ОРА у дітей та їх профілактику. Аналізувати закономірності впливу засобів фізичної реабілітації рухову функцію, амплітуду рухів ОРА і на організм дитини в цілому для формування науково-практичних уявлень про збереження й зміцнення здоров'я дитячого організму.	ПРН 2.6. ПРН 2.7.
Здатність аспірантів до творчого поєднання теоретичних знань і практичних навичок. Визначити етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань і травм дитячого віку. Проводити клінічне обстеження та інструментальне дослідження ОРА у здорових і хворих дітей. Визначити можливості вдосконалення науково-методичних підходів до фізичної терапії при дитячих захворюваннях ОРА. Розробити і виконати	ПРН 2.5. ПРН 2.10.

комплекс реабілітаційних заходів, оцінити їх курсовий вплив при різних захворюваннях в педіатрії.	
Оцінювання готовності аспірантів до самостійного виконання програми фізичної терапії при захворюваннях ОРА у дітей різного віку. Оцінювати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань і травм ОРА різних вікових категорій у дітей. Оцінювати правильність виконання комплексу реабілітаційних заходів, оцінити їх одноразовий та курсовий вплив при різних патологічних станах. Використовувати отримані знання в повсякденній роботі з пацієнтами.	ПРН 2.8.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- виконання письмових завдань;
- відповіді на лабораторних заняттях;
- виконання індивідуальних завдань з демонстрацією практичних навичок;
- аналітичні звіти, реферати;
- розв'язування ситуативних задач;
- іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: **виконання письмових завдань, виступи на семінарських заняттях.**

Форма модульного контролю: **відповідь на теоретичні питання, тестування**

Форма підсумкового семестрового контролю: залік, іспит.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок аспірантів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Загальна оцінка за один модуль складається з оцінок за результатами поточного модульного контролю та письмового тестування (табл. 5.2, 5.3).

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Презентаційні матеріали	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	10	50	100
8	8	8	8	8			

Таблиця 5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Презентаційні матеріали	Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10	10	50	100
8	8	8	8	8			

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	14	40	16	40
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-	-	-
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Презентація	1	10	1	10
Реферат	-	-		
Есе (твір роздум)				
...				
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії модульного поточного оцінювання

Модульне поточне оцінювання проводиться під час практичних занять. Оцінка складається з оцінок за відповіді на практичних заняттях (1-10 балів за кожну відповідь), Відповіді на два теоретичні питання (1-5 балів на кожне питання), оцінок за тестовий контроль (1-10 балів), за участь в обговоренні виступів та презентаційних матеріалів (1-10) балів. Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання – 50 балів (табл.5.4).

Таблиця 5.4. Шкала поточного оцінювання модульної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Усна відповідь на лабораторних заняттях	1-10	10
Теоретичні питання (<i>два питання, за кожну правильну відповідь нараховується 5 балів</i>)	1-10	10
Тестовий контроль знань на заняттях (<i>за кожну правильну відповідь нараховується 2 бали</i>)	1-10	10
Презентаційні матеріали	1-10	10
Самостійна робота (<i>за якість конспектів лекцій та виконаних домашніх завдань</i>)	1 -10	10
Разом		50

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль проводиться шляхом аналізу показників поточної успішності та написання письмової модульної контрольної роботи, яка складається з вирішення тестових завдань та теоретичних питань. Оцінювання модульної контрольної роботи проводиться за 50 бальною шкалою: два теоретичні питання по 10 балів, тестові завдання кожне по 3 бали. Пропонується 10 варіантів тестів по 10 питань в кожному варіанті. Всього 100 тестових завдань. На кожне питання дається 5 варіантів відповідей. Правильними можуть бути від одного до 4 відповідей. За допомогою письмової модульної контрольної роботи оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою від 0 до 50 балів. До цієї оцінки додається оцінка за модульне поточне оцінювання від 0 до 50 балів. Разом від 0 до 100 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Іспит є підсумковою формою контролю. Іспит проводиться у формі відповіді на 2 усних питання екзаменаційного білета та письмової відповіді на тести. У кожному варіанті є 10 тестових завдань з правильними та неправильними відповідями. Критеріями оцінювання письмового тестування є кількість правильних відповідей за одним з варіантів тестів. Кожне теоретичне питання оцінюється в 25 балів. Кожна правильна відповідь на запитання тесту оцінюється 5 балами. Оцінку «задовільно», «добре» або «відмінно» отримує аспірант, який набрав суму балів від 60 до 100.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Лекції

Тема 1. Нервово-психічний розвиток дитини. Анатомо-фізіологічні особливості кістково-м'язової систем у дітей

Тема 2. Вроджені захворювання опорно-рухового апарату у дітей. Засоби реабілітації.

Тема 3. Рахіт. Етіологія, патогенез, клінічний перебіг захворювання. Засоби фізичної терапії.

Тема 4. Остеохондропатія. Причини. Клінічний перебіг захворювання дітей. Хвороба Шойермана-Мау (Юнацький кіфоз). Хвороба Кальве. Хвороба Петерса. Засоби реабілітації.

Тема 5. Постава. Види порушення постави. Засоби реабілітації.

Практичний курс

Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей та оцінка нервово-психічного розвитку. Фізіологічні рефлекси та патологічні новонароджених. Методи дослідження нервової системи у дитячому віці. Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей. Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи у дітей. Анатомо-фізіологічні особливості м'язової систем у дітей.

Тема 2. Вроджена м'язова кривошия. Клінічний перебіг захворювання. Засоби реабілітації. Комплекс спеціальних вправ. Вроджена дисплазія кульшового суглоба і вивиху стегна. Клінічний перебіг. Засоби реабілітації. Комплекс спеціальних вправ. Вроджена клишоногість стоп. Засоби реабілітації. Комплекс спеціальних вправ.

Тема 3. Рахіт. Причини, клінічний перебіг захворювання. Класифікація, ступені рахіту. профілактика, методи лікування. Засоби фізичної терапії. Комплекси спеціальних вправ. Профілактика рахіту.

Тема 4. Остеохондропатія у дітей. Причини. Клінічний перебіг захворювання. Хвороба Шойермана-Мау (Юнацький кіфоз). Хвороба Кальве. Хвороба Петерса. Етіопатогенез. Клінічні прояви. Дігностика. Ускладнення. Принципи консервативного лікування. Показання до хірургічного втручання.

Тема 5. Постава, види порушень постави у дітей. Діагностика порушень постави. Засоби реабілітації дітей при порушеннях постави. Фізичні вправи для формування та закріплення правильної постави. Профілактика порушень постави.

Модульний контроль № 1

Модуль 2.

Лекції

Тема 6. Сколіоз. Етіологія, патогенез. Клінічний перебіг захворювання. Класифікація сколіозів. Засоби фізичної

Тема 7. Переломи верхніх і нижніх кінцівок у дітей. Причини. Засоби фізичної реабілітації.

Тема 8. Опіки. Відмороження. Етіологія, патогенез, клінічна характеристика. Засоби реабілітації.

Тема 9. Ювенільний ідіопатичний артрит у дітей. Причини, класифікація, клінічна характеристика. Методи відновного лікування. Поняття артрогрипоз у дітей.

Тема 10. Дитячий церебральний пераліч. Клінічний перебіг захворювання. Особливості рухової терапії дітей хворих на ДЦП.

Практичний курс

Тема 6. Поняття сколіозу та сколіотичної хвороби. Етіологія, патогенез. Клінічний перебіг захворювання. Етапи розвитку сколіозу. Класифікації сколіозів. Засоби фізичної терапії. Загальнозміцнювальні, статичні, динамічні та дихальні вправи при сколіозах. Спеціальні коригуючі вправи при сколіозах в залежності від його ступеня.

Тема 7. Анатомо-фізіологічні особливості застосування засобів фізичної реабілітації при переломах кісток. Фізична реабілітація при переломах кісток верхньої кінцівки. Засоби фізичної реабілітації при переломах кісток нижньої кінцівки. Комплекси спеціальних вправ.

Тема 8. Опіки. Етіологія, патогенез, клінічна характеристика. Ступені опіків. Опікова хвороба. Періоди опікової хвороби. Засоби реабілітації. Відмороження. Клінічний перебіг захворювання. Ступені відмороження. Засоби реабілітації.

Тема 9. Ювенільний ідіопатичний артрит у дітей. Причини захворювання, клінічний перебіг захворювання. Діагностика артритів. Задачі та принципи лікування артритів. Засоби фізичної терапії Комплекс спеціальних вправ. Поняття артрогітпоз. Профілактика розвитку контрактур і деформацій.

Тема 10. Причини, клінічна характеристика дітей хворих на ДЦП. Комплексна програма реабілітації дітей хворих на ДЦП. Особливості рухової терапії для дітей з обмеженими можливостями.

Модульний контроль № 2

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		Л	П	лаб	С.р.		Л	П	лаб	С.р.
1	2	3	4	5	7	8				
Модуль 1 Хвороби ОРА у дітей.										
Тема 1. Нервово-психічний розвиток дитини. Анатомо-фізіологічні особливості кістково-м'язової систем у дітей.	21	4	4		13	20	1	1		18
Тема 2. Вроджені захворювання опорно-рухового апарату у дітей. Засоби реабілітації.	21	4	4		13	21	2	1		18
Тема 3. Рахіт. Етіологія, патогенез, клінічний перебіг захворювання. Засоби фізичної терапії.	19	4	2		13	22	2	1		19
Тема 4. Остеохондропатія. Причини. Клінічний перебіг захворювання дітей. Хвороба Шойермана-Мау (Юнацький кіфоз). Хвороба Кальве. Хвороба Петерса. Засоби реабілітації.	22	6	4		12	22	2	1		19
Тема 5. Постава. Види порушення постави. Засоби реабілітації.	20	4	4		12	20	1			19
Модульний контроль 1.	2		2							
Разом за модулем 1	105	22	20		63	105	8	4		93
Модуль 2. Фізична терапія при захворюваннях ОРА у дітей										
Тема 6. Сколіоз. Етіологія, патогенез. Клінічний перебіг захворювання. Класифікація сколіозів. Засоби фізичної.	23	6	4		13	22	2	2		18
Тема 7. Переломи верхніх і нижніх кінцівок у дітей. Причини. Засоби фізичної реабілітації.	21	4	4		13	20	2			18
Тема 8. Опіки. Відмороження. Етіологія, патогенез, клінічна характеристика. Засоби реабілітації.	21	4	4		13	21	1	1		19

Тема 9. Ювенільний ідіопатичний артрит у дітей. Причини, класифікація, клінічна характеристика. Методи відновного лікування. Поняття артрогрипоз у дітей.	18	4	2		12	20	1			19
Тема 10. Дитячий церебральний пераліч. Клінічний перебіг захворювання. Особливості рухової терапії дітей хворих на ДЦП.	20	4	4		12	22	2	1		19
Модульний контроль 2.	2		2							
Разом за модулем 2	105	22	20		63	105	8	4		93
Разом	210	44	40		126	210	16	8		186

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
Модуль 1.			
1	Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей та оцінка нервово-психічного розвитку. Фізіологічні рефлекс та патологічні новонароджених. Методи дослідження нервової системи у дитячому віці. Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей. Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи у дітей. Анатомо-фізіологічні особливості м'язової систем у дітей.	4	1
2	Вроджена м'язова кривошия. Клінічний перебіг захворювання. Засоби реабілітації. Комплекс спеціальних вправ. Вроджена дисплазія кульшового суглоба і вивиху стегна. Клінічний перебіг. Засоби реабілітації. Комплекс спеціальних вправ. Вроджена клишоногість стоп. Засоби реабілітації. Комплекс спеціальних вправ.	4	1
3	Рахіт. Причини, клінічний перебіг захворювання. Класифікація, ступені рахіту. профілактика, методи лікування. Засоби фізичної терапії. Комплекси спеціальних вправ. Профілактика рахіту.	2	1
4	Остеохондропатія у дітей. Причини. Клінічний перебіг захворювання. Хвороба Шойермана-Мау (Юнацький кіфоз). Хвороба Кальве. Хвороба Петерса. Етіопатогенез. Клінічні прояви. Дігностика. Ускладнення. Принципи консервативного лікування. Показання до хірургічного втручання.	4	1
5	Постава, види порушень постави у дітей. Діагностика порушень постави. Засоби реабілітації дітей при порушеннях постави. Фізичні вправи для формування та закріплення правильної постави. Профілактика	4	

	порушень постави.		
	Модульний контроль 1	2	
	Разом	20	4
6	Поняття сколіозу та сколіотичної хвороби. Етіологія, патогенез. Клінічний перебіг захворювання. Етапи розвитку сколіозу. Класифікації сколіозів. Засоби фізичної терапії. Загальнозміцнювальні, статичні, динамічні та дихальні вправи при сколіозах. Спеціальні коригуючі вправи при сколіозах в залежності від його ступеня.	4	1
7	Анатомо-фізіологічні особливості застосування засобів фізичної реабілітації при переломах кісток. Фізична реабілітація при переломах кісток верхньої кінцівки. Засоби фізичної реабілітації при переломах кісток нижньої кінцівки. Комплекси спеціальних вправ.	4	
8	Опіки. Етіологія, патогенез, клінічна характеристика. Ступені опіків. Опікова хвороба. Періоди опікової хвороби. Засоби реабілітації. Відмороження. Клінічний перебіг захворювання. Ступені відмороження. Засоби реабілітації.	4	
9	Ювенільний ідіопатичний артрит у дітей. Причини захворювання, клінічний перебіг захворювання. Діагностика артритів. Задачі та принципи лікування артритів. Засоби фізичної терапії. Комплекс спеціальних вправ. Поняття артрогітпоз. Профілактика розвитку контрактур і деформацій.	2	
10	Причини, клінічна характеристика дітей хворих на ДЦП. Комплексна програма реабілітації дітей хворих на ДЦП. Особливості рухової терапії для дітей з обмеженими можливостями.	4	
	Модульний контроль 2	2	
	Разом за модулем 2	20	2
	Разом	40	8

6.4. Самостійна робота

№ п.п	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1.			
1.	Організаційно-методичні основи реабілітації. Завдання реабілітації в педіатрії. Вікові можливості організму. Фактор	9	13
2.	Фізичний розвиток дитини. Варіабільність фізичного розвитку. Оцінка фізичного розвитку дітей різних вікових груп за допомогою індексів. Поняття про біологічну акселерацію та ознак порушення.	9	13
3.	Періоди дитячого віку, їх характеристика та особливості. Оцінка нервово-психічного розвитку дитини.	9	13

4.	Реабілітація дітей з особливостями психофізичного розвитку як основа їх життєтворчості.	9	13
5.	Класифікація та характеристика дефектів постави. Фізична реабілітація при порушеннях постави. Особливості фізичної реабілітації при різних типах порушення постави.	9	13
6.	Лікувальне плавання при сколіозах, методика і принципи. Метод корсетотерапії для корекції деформації хребта при сколіозах. Лікувальний масаж при сколіозах. Фізіотерапія в реабілітації хворих із сколіозом.	9	13
7.	Анатомічна та функціональна характеристика стопи людини. Поняття та види плоскостопості. Причини і механізм розвитку плоскостопості. Клінічна картина плоскостопості. Методики ЛФК при плоскостопості.	9	13
8.	Поняття, поширеність і причини вродженої клишоногості. Типи вродженої клишоногості. Основні прояви типової клишоногості. Ступені та форми клишоногості. 4.5. Коригуюча гімнастика при клишоногості.	9	13
9.	Клінічна картина і діагностичні ознаки вродженого вивиху стегна після року життя дитини. Лікування положенням. Методика широкого сповивання.	9	13
10.	Поняття артрогрипозу. Етіологія та патогенез захворювання. Клінічна картина артрогрипозу. Класифікація артрогрипозу. Основні принципи лікування і реабілітації хворих на артрогрипоз. Усунення контрактур і деформації суглобів.	9	13
11.	Комплекс пасивних і рефлекторних вправ для новонароджених і дітей грудного віку при вродженій м'язовій кривошії. Комплекс вправ сидячи і стоячи у більш старшому віці. Лікувальний масаж при вродженій м'язовій кривошії.	9	14
12.	Остеохондропатія горбистості великогомілкової кістки: етіологія, клініка, фізична реабілітація. Остеохондропатія горба п'яткової кістки: етіологія, клініка, фізична реабілітація. Остеохондропатія човноподібної кістки стопи: етіологія, клініка, фізична реабілітація.	9	14
13.	Клінічна картина остеопорозу. Діагностика остеопорозу. Профілактика остеопорозу. Дієтотерапія при остеопорозі. Ортопедична терапія при остеопорозі.	9	14
14.	Поняття та класифікація артритів. Патогенез артритів, клінічна картина. Фізіотерапія при артритах у дітей.	9	14
	Разом	126	186

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Пояснювально-ілюстративний метод. Аспіранти здобувають знання, слухаючи лекцію, з навчальної або методичної літератури у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення.

Репродуктивний метод. Застосування вивченого на основі зразка, моделі діяльності або загально прийнятих підходів під час семінарських (практичних занять). Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в

аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладення. Використовуючи доцільні джерела й засоби під час лекційних і практичних занять, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, наводить систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Здобувачі ступеня доктор філософії стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

Пошуковий, або евристичний метод. Використовується в тій чи іншій мірі у всіх формах навчальних занять та під час індивідуальної чи самостійної роботи аспіранта. Його суть - в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань, в визначених випадках під керівництвом лектора, або на основі наведених прикладів і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі аспіранти на основі роботи над навчально-методичною літературою.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри, наприклад, об'єму та інтенсивності фізичного навантаження, виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук. Такий метод є пріоритетним у самостійній підготовці аспірантів.

8. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: **мультимедійне обладнання;**

Програмне забезпечення: **робоча програма; електронні варіанти лекцій, презентації лекційного матеріалу, методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять та самостійної роботи.**

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Дитячі хвороби. В.М. Сідельников, В.В. Бережний, Б.Я. Резник та ін. – К.: Здоров'я, 1999. – 734 с.
2. Дитячі хвороби: Підручник /за ред. С. К. Ткаченко.- К.: Вища школа, 1991. – 442 с.
3. Дитячі хвороби Навчальний посібник /за заг.ред. В. М. Запорожана. - К.: Вища школа, 2001. – 332 с
4. Загальний догляд за дітьми: Навч.посібник/ Л.С. Калиновська, В.Й. Гроховський, А.Х. Жагліна та ін. – К.: Вища шк., 1993. – 117 с.
5. Еренков В.А. Клиническое исследование ребенка. – К.: Здоров'я, 1984. – 336 с.
6. Кашуба В.А. Біомеханіка осанки / В.А. Кашуба. – К. : Олімпійська література, 2003. – 279 с.
7. Куценко Я.Б., Рулла Е.А., Мельник В.В. Врожденная дисплазия тазобедренного сустава. Врожденные подвывихи и вывих бедра. – К. : Здоров'я, 1992. – 184 с.
8. Лечебная физическая культура в педиатрии /Л.М.Белозерова и др. – Ростов н/Д: Феникс, 2006. – 222 с.
9. Мухін В.М. Фізична реабілітація в травматології : монографія / В.М. Мухін. – Львів : ЛДУФК, 2015. – 424 с.
10. Николайчук Л.В., Николайчук З.В. Остеохондроз, сколиоз, плоскостопие. – Мн. : Книжный Дом, 2004. – 320 с.

11. Профілактор Євмінова як засіб корекції порушень постави у школярів : навч. посіб. / П.Д. Плахтій, В.М. Муххін, В.В. Євмінов, І.О. Куделя. – Кам'янець-Подільський : [Абетка], 2006. – 159 с.
12. Ступницька С.А. Фізична реабілітація дітей першого року життя з вродженою м'язовою кривошиєю : навч.-метод. посіб. / С.А. Ступницька, О.І. Рябуха – Львів : ЛДУФК, 2011. – 124 с.
13. Травматологія і ортопедія: [посібник для практичних занять] / под ред. проф. О.А. Бур'янова. – К.: Книга плюс, 2006. – 135 с.

Допоміжна література

1. Диагностика и лечение детских заболеваний. Новейший справочник /Под. ред. Ю.В. Белоусова, А.Н. Засимова, М.А. Георгиянц. – М.: Эксмо, 2004. – 736 с.
2. Відновлювальні засоби працездатності у фізичній культурі і спорті / Ячнюк І. О., Воробйов О. О., Романів Л. В., Ячнюк Ю. Б., Марценяк І. В., Білик Р. Р.: Підручник. – Чернівці: Книги – XXI, 2009. – 432 с.
3. Кельцев В. А. Пропедевтика детских болезней: учебник для студентов педиатрических факультетов медицинских вузов /В.А.Кельцев. – Ростов н/Д: Феникс, 2011.- 573 с.
4. Котешева И.А. Нарушение осанки. Лечение и профилактика. – М.: Изд-во Эксмо, 2004. – 208 с.
5. Кудін С. Ф. Дитячі інфекційні хвороби : тексти лекцій : навч.-метод. посіб. для викладачів основ медичних знань, основ педіатрії, вчителів основ здоров'я, студентів вищих педагогічних навчальних закладів / С. Ф. Кудін, О. В. Савонова, Ю. В. Козерук; [за ред. Кудіна С. Ф.] – Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка, 2017.- 90 с.
6. Избранные лекции по педиатрии. Под ред. А.А.Баранова, Р.Р.Шиляева, Б.С.Каганова. - М.: Издательский Дом «Династия», 2005. - 640 с.
7. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації.-К.: Медицина, 2008. – 246с.
8. Педиатрия: Учебник для медицинских вузов/ Под ред. Н. П. Шаба-Пилова.- СПб.: СпецЛит, 2003.- 893 с:
9. Педіатрія : підручник / Т.О.Крючко, О.Є. Абатуров, Т.В.Кушнерева, та ін.; за ред. Т.О, Крючко, О.Є. Абатурова. – 2-е вид.випр. – К.: ВСВ «Медицина». – 2016. – 208 с.
10. Соколова Н.Г. Практическое руководство по детской лечебной физкультуре /Н.Г.Соколова. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 445 с.
11. Слободян Л.М., Лобода В.Ф., Процайло Н.Б. Диагностика захворювань та реабілітація дітей. – Т.: Укрмедкнига, 2014. – 614 с.
12. Філак Ф.Г., Сивохоп Е.М. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання у дітей. /Метод. рекомендації. – Ужгород: „ТУРпрес”, 2004. – 45с

Інформаційні ресурси

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Фізична терапія при захворюваннях ОРА у дітей» для аспірантів денної, вечірньої, заочної форми /Я. Ф. Філак. – Ужгород, 2020. (Електронна версія на кафедрі фізичної реабілітації ФЗФВ УжНУ).
2. Конспект лекцій з дисципліни «Фізична терапія при захворюваннях ОРА у дітей» (Електронна версія на кафедрі фізичної реабілітації, інфоцентрі ФЗФВ УжНУ).
3. www.kurort.gov.ua – УкрНДІ медичної реабілітації та курортології.

Додаток 1

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)